

Національний
банк України

**Проекти постанов Правління
Національного банку України
“Про затвердження Положення про застосування
Національним банком України коригувальних заходів,
заходів раннього втручання, заходів впливу у сфері
державного регулювання діяльності на ринках
небанківських фінансових послуг” та
“Про затвердження Положення про порядок призначення,
здійснення та припинення тимчасової адміністрації
страховика, кредитної спілки”**

Департамент методології регулювання
діяльності небанківських фінансових установ

м. Київ, 10.10.2023

Ця презентація підготовлена виключно з метою ознайомлення з проектами нормативно-правових актів. Жодне положення, зазначене у цій презентації, не слід розуміти як конкретну вимогу, що міститься у проекті регуляторного акта. Для отримання інформації щодо змісту конкретних положень проекту необхідно ознайомитись з проектом регуляторного акта на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку України. Бачення майбутнього регулювання, що міститься у цій презентації, може бути змінено або вдосконалено за результатами подальшого опрацювання та обговорення з учасниками ринків фінансових послуг.

**I. Проект постанови Правління
Національного банку України
“Про затвердження Положення про
застосування Національним банком України
коригувальних заходів, заходів раннього
втручання, заходів впливу у сфері
державного регулювання діяльності на
ринках небанківських фінансових послуг”**

Необхідність розробки Проєкту

**Чинне
регулювання**

Закон України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг»

Положення про застосування Національним банком України заходів впливу у сфері державного регулювання діяльності на ринках небанківських фінансових послуг, затверджене постановою Правління Національного банку України від 01 лютого 2021 року № 12 (зі змінами)

Імплементация вимог нових Законів:

**Про фінансові послуги
та фінансові компанії**

Про страхування

Про кредитні спілки

01.01.2024 – введення в дію нових Законів та набрання чинності Положенням

Розширено перелік заходів, які має право застосовувати Національний банк

Новим регулюванням розширюється інструментарій заходів, які має право застосовувати Національний банк

Коригувальні заходи

до фінансових компаній, ломбардів, кредитних спілок страховиків, надавачів супровідних послуг, страхових груп, їх учасників та інших об'єктів нагляду за ЗУ про страхування

Заходи раннього втручання, заходи реагування

до кредитних спілок та страховиків

Заходи впливу

до фінансових компаній, ломбардів, кредитних спілок, страховиків, надавачів супровідних послуг, власників істотної участі, небанківських фінансових груп, їх учасників, саморегульвних організацій та інших об'єктів нагляду за ЗУ про фінансові послуги та фінансові компанії та ЗУ про страхування

Нові підстави для застосування заходів

 <p>Коригувальні заходи (рекомендації)</p>	 <p>Заходи раннього втручання, заходи реагування</p>	 <p>Заходи впливу</p>
<p>Застосовуються у разі виявлення:</p> <ul style="list-style-type: none">• потенційних ризиків, які можуть призвести до порушення вимог законодавства України• обставин і ризиків, що негативно впливають або можуть негативно вплинути на фінансовий стан фінансової компанії, ломбарду, страховика, кредитної спілки• ознак, що свідчать про загрозу функціонуванню кредитної спілки, страховика• недоліків у діяльності фінансової компанії, ломбарду	<p>ЗРВ застосовуються у разі наявності:</p> <p>індикаторів, передбачених ч. 1, 3 ст. 120 ЗУ «Про страхування» та ч. 1 ст. 47 ПЗУ «Про кредитні спілки»</p> <p>ЗР застосовуються за результатами оцінювання страховика, кредитної спілки, проведеного під час здійснення нагляду</p>	<p>Застосовуються у разі порушення:</p> <ul style="list-style-type: none">• вимог ЗУ «Про фінансові послуги та фінансові компанії», «Про страхування», ПЗУ «Про кредитні спілки», інших законів, НПА, вимог, рішень та/або розпоряджень Національного банку• здійснення ризикової діяльності, яка загрожує інтересам клієнтів чи кредиторів*• застосування санкцій, що становлять загрозу інтересам клієнтів та кредиторів та/або стабільності фінансової системи

*Здійснення ризикової діяльності є підставою для застосування усього переліку заходів впливу

Структура Положення

I. Загальні положення

- Терміни
- Сфера застосування

II. Загальні положення щодо застосування заходів впливу

- Порядок прийняття рішення про застосування заходу впливу
- Перелік ознак ризикової діяльності
- Загальні обов'язки особи, до якої застосовано захід впливу
- Порядок надання інформації у разі самостійного усунення порушення
- Порядок контролю за виконанням рішення про застосування заходу впливу
- Порядок розгляду питання про продовження строку виконання заходу впливу

III-VII. Порядок застосування Національним банком заходів впливу до об'єктів нагляду за ЗУ про фінкомпанії, страхування, кредитні спілки, споживче кредитування

- Види заходів впливу та перелік осіб, до кого вони застосовуються
- Порядок застосування кожного заходу впливу

VIII. Порядок застосування Національним банком заходів раннього втручання

- Види заходів раннього втручання
- Порядок застосування заходів раннього втручання

IX. Порядок застосування Національним банком заходів реагування

- Види заходів реагування
- Порядок застосування заходів реагування

X. Порядок застосування Національним банком коригувальних заходів

- Порядок застосування коригувальних заходів на індивідуальній основі
- Порядок застосування коригувальних заходів до необмеженого кола осіб

XI. Порядок оприлюднення інформації та комунікації

- Оприлюднення інформації та повідомлення про застосовані Національним банком заходи
- Порядок участі у розгляді питання щодо застосування заходів Національним банком
- Порядок оформлення та подання документів до Національного банку

Розділ I. Загальні положення

Це Положення не застосовується до правовідносин, пов'язаних із:

1) Застосуванням заходів впливу за порушення:

- валютного законодавства України;
- законодавства України, що регулює діяльність на платіжному ринку;
- законодавства України, яке регулює відносини у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

2) Застосуванням заходів впливу за порушення колекторськими компаніями, кредиторавцями, новими кредиторами, які не є фінансовими установами, законодавства України про захист прав споживачів фінансових послуг, у тому числі вимог щодо взаємодії із споживачами при врегулюванні простроченої заборгованості (вимог щодо етичної поведінки)

3) Провадженням у справах про адміністративні правопорушення та накладенням адміністративних стягнень

Розділ I. Загальні положення

Національний банк застосовує заходи на підставі результатів (матеріалів):

інспекційних перевірок

безвізного нагляду

нагляду на консолідованій основі за небанківськими фінансовими групами

нагляду за ринковою поведінкою, включаючи за дотриманням законодавства України про захист прав споживачів фінансових послуг і законодавства України про рекламу у сфері фінансових послуг

контролю за дотриманням вимог нормативно-правового акта Національного банку, що визначає вимоги до структури власності

нагляду за дотриманням вимог законодавства України щодо умов ліцензування діяльності з надання фінансових послуг

Розділ II. Прийняття рішення про застосування заходу впливу

Фактори

- Триваюче порушення
- Повторне порушення
 - Систематичне порушення
 - Причини
- Особливості виду діяльності
 - Загальний фінансовий/майновий стан
 - Ступінь відповідальності
- Оцінка можливих негативних наслідків

Строк застосування

Протягом 6 місяців з дня виявлення порушення, але не пізніше ніж через 3 роки з дня його вчинення.

Рішення щодо застосування заходів впливу може бути оскаржене в судовому порядку

Рішення

- Відомості про встановлені фактори
- Кількісні та якісні оцінки, висновки
- Відомості про результати розгляду заперечень/пояснень
- Зміст заходу впливу
- Відомості про особу
- Реквізити документа, у якому зафіксовані порушення
- Дата набрання чинності

Уповноважений орган

Правління / Комітет з питань нагляду

Виключна компетенція Правління щодо:

- визнання страховика, кредитної спілки неплатоспроможними
- анулювання ліцензії страховика, кредитної спілки
- ліквідації страховика

Види порушень

Триваюче порушення – порушення, за якого учасник ринку небанківських фінансових послуг/небанківська фінансова група після вчинення порушення не припиняє його здійснювати

Повторне порушення – вчинення учасником ринку небанківських фінансових послуг/небанківською фінансовою групою порушення протягом одного року (двох років для страховика) з дня прийняття Національним банком рішення про застосування заходу впливу щодо порушення таким учасником/групою вимог, у зв'язку з порушенням яких було застосовано такий захід впливу.

Повторне порушення кредитною спілкою вимог, що регулюють умови ліцензування з надання фінансових послуг, визначене у пункті 7 частини першої статті 58 Закону про кредитні спілки

Систематичне порушення – вчинення учасником ринку небанківських фінансових послуг/небанківською фінансовою групою протягом двох років з дня прийняття Національним банком рішення про застосування заходу впливу двох або більше порушень щодо порушення таким учасником/групою вимог, у зв'язку з порушенням яких було застосовано такий захід впливу

Оновлені ознаки ризикової діяльності (1)

Загальні

здійснення операцій (прямо або опосередковано), що не мають очевидної економічної доцільності (сенсу)

штучне поліпшення фінансового результату та/або викривлення звітності за рахунок вчинення фіктивних правочинів, необґрунтованого збільшення дебіторської заборгованості, переоцінки / дооцінки активів

для надавачів фінпослуг та супровідних послуг

Додаткові для кредитних спілок

повернення, включаючи дострокове, внесків (вкладів) пов'язаним із кредитною спілкою особам на більш сприятливих умовах, ніж для інших членів кредитної спілки

унесення змін чи доповнень до діючих договорів про залучення внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки, що призводять до збільшення зобов'язань перед членами такої кредитної спілки, за наявності порушення зобов'язань перед членами кредитної спілки за діючими договорами про залучення внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки

Оновлені ознаки ризикової діяльності (2)

Додаткові для страховиків

1

укладання страховиком нових договорів страхування, продовження строку дії укладених договорів страхування та/або внесення змін до укладених договорів страхування, що призводять до збільшення зобов'язань за такими договорами, за умови наявності:

- простроченої кредиторської заборгованості за страховими виплатами/виплатами викупних сум за видом страхування, термін прострочення якої становить більше 30 календарних днів та/або
- заявлених, але не врегульованих вимог, строк прийняття рішення за якими відповідно до умов договорів страхування або законодавства України спливає більше ніж 30 календарних днів тому

2

формування страхових резервів (за окремим або всіма класами страхування) у недостатньому розмірі, зафіксоване 2 чи більше разів протягом календарного року, більше ніж на 10 відсотків від їх достатнього розміру

включаючи

- якщо на будь-яку іншу дату страхові резерви сформовані у достатньому розмірі або
- недостатньому розмірі, але не більше 9 відсотків від їх достатнього розміру

3

здійснення операцій з особами, внесеними до списку емітентів, що мають ознаки фіктивності, який веде НКЦПФР

4

провадження діяльності, що призвела до систематичного порушення вимог до капіталу платоспроможності та/або мінімального капіталу у межах одного звітного періоду, включаючи якщо на звітні дати такі вимоги виконуються

Порядок повідомлення про самостійне усунення порушення/припинення здійснення ризикової діяльності

Національний банк не застосовує заходи впливу у разі, якщо особа самостійно усунула порушення та його наслідки до прийняття Національним банком рішення про застосування заходу впливу, крім випадків застосування заходу впливу у вигляді штрафу, за порушення, передбачені статтею 28 Закону про фінпослуги

Порядок продовження строку виконання заходу впливу

Для продовження строку виконання рішення про застосування заходу впливу у разі неможливості його виконання у встановлений Національним банком строк необхідно

Подати

- обґрунтоване клопотання про продовження строку
- документи щодо неможливості з об'єктивних причин виконати рішення про застосування заходу впливу у встановлений Національним банком строк

Строк подання

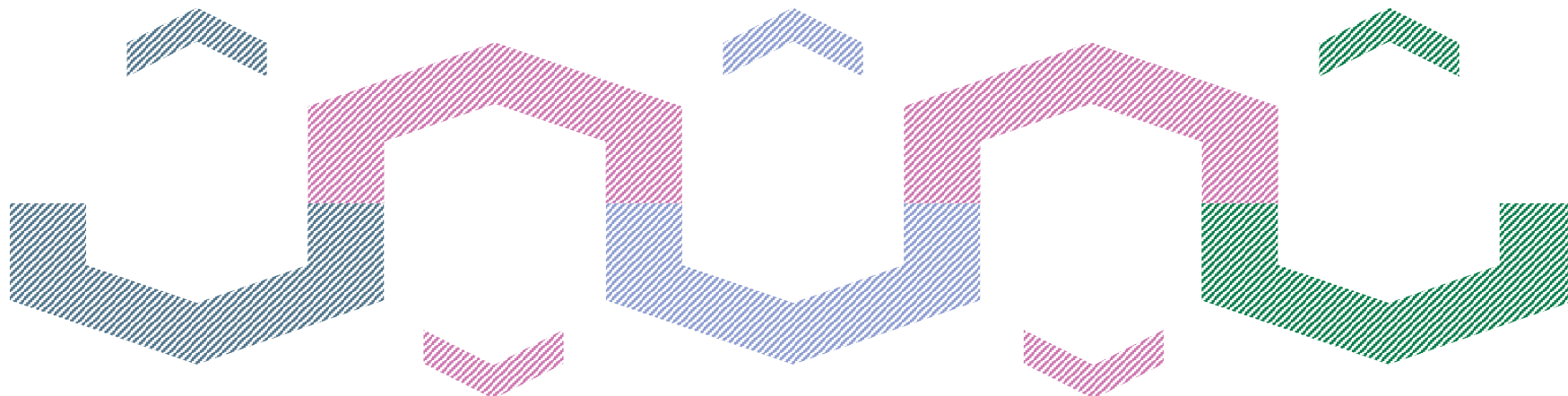
не пізніше 15 робочих днів до дня закінчення строку, встановленого у рішенні Національного банку

Строк відповіді

не пізніше останнього дня строку для виконання рішення про застосування заходу впливу

Надання пояснень

запрошення на засідання Правління/Комітету з питань нагляду

Повідомлення

протягом 3 робочих днів з дня прийняття рішення

Заходи впливу

визначено перелік заходів впливу, строк виконання яких може бути продовжений

Письмове застереження та вимога про вжиття заходів

Письмове застереження

Рішення містить

вимогу щодо усунення (виправлення) порушень, недоліків та приведення діяльності у відповідність;
строк виконання;
перелік заходів, яких потрібно вжити (за потреби)

Не пізніше п'яти робочих днів після закінчення строку:

- звіт про усунення (виправлення) виявлених порушень та приведення діяльності фінансової компанії, ломбарду у відповідність з вимогами законодавства України
- підтверджуючі документи (їх копії) та/або інформацію

Вимога про вжиття заходів – фк, ломбарди

Рішення містить

вимогу щодо вжиття заходів для усунення (виправлення) порушень та приведення діяльності у відповідність;
строк виконання

Якщо на усунення порушення потрібно більше ніж 2 місяці, вимога не застосовується.

Не пізніше п'яти робочих днів після закінчення строку:

- звіт про усунення (виправлення) виявлених порушень та приведення діяльності фінансової компанії, ломбарду у відповідність з вимогами законодавства України
- підтверджуючі документи (їх копії) та/або інформацію

Зупинення виплати дивідендів та заборона розподілу прибутку

Зупинення виплати дивідендів

Страховик, фінансова компанія, ломбард

Стосується розподілу капіталу, що залишається після сплати податків та обов'язкових платежів

Рішення передбачає строк для усунення порушення/припинення здійснення ризикової діяльності

Для поновлення права виплати дивідендів необхідно подати: звіт про усунення порушення та підтверджуючі документи

Право розпочати виплату дивідендів з наступного робочого дня після отримання рішення про поновлення права виплати дивідендів

Заборона розподілу прибутку

Кредитна спілка
не застосовується якщо кредитна спілка прийняла рішення про розподіл прибутку шляхом спрямування його до резервного капіталу кредитної спілки

Стосується розподілу прибутку, що залишається після сплати податків та обов'язкових платежів

Рішення передбачає строк для усунення порушення/припинення здійснення ризикової діяльності

Для поновлення права розподілу прибутку необхідно подати: звіт про усунення порушення та підтверджуючі документи

Право розпочати розподіл прибутку з наступного робочого дня після отримання рішення про поновлення права кредитної спілки розподіляти прибуток

Обмеження реклами

1	Фінкомпанії, ломбарди	▪ обмеження, припинення реклами фінансових послуг
2	Кредитні спілки	▪ обмеження, зупинення чи припинення поширення недобросовісної реклами фінансових послуг або поширення інформації, що вводить в оману щодо діяльності кредитної спілки

Для фінкомпаній, ломбардів

- Може стосуватися усіх або окремих фінансових послуг
- У разі прийняття рішення про обмеження – реклама лише з урахуванням встановлених обмежень
- У разі прийняття рішення про припинення – втрата права на розповсюдження реклами
- Можливість подати клопотання про дострокову відміну обмеження реклами
- Можливість подати клопотання про поновлення права розповсюджувати рекламу у разі її припинення у разі усунення порушень не пізніше 3 місяців

Для кредитних спілок

- Стосується недобросовісної реклами / інформації, що вводить в оману
- Визначається строк для усунення порушення
- Обмеження/зупинення/припинення поширення недобросовісної реклами без можливості її відновлення
- Щодо інформації, що вводить в оману – припинення поширення такої інформації та публічне спростування поширеної оманливої інформації

Тимчасова заборона права голосу та відсторонення посадових осіб

Тимчасова заборона права голосу

Власник прямої істотної участі

Власник опосередкованої істотної участі

- Заборона будь-яким чином брати участь в управлінні
- Призначення довіреної особи, яка протягом усього строку повинна відповідати вимогам НБУ
- Заборона збільшувати участь
- АТ зобов'язані направити копію прийнятого рішення депозитарній установі, яка обслуговує рахунок у цінних паперах відповідного акціонера
- Власник істотної участі протягом 5 р. д. після завершення строку, зобов'язаний подати Національному банку України такі документи: звіт про усунення порушення; документи (їх копії) та/або інформацію, що підтверджують усунення порушення.

Відсторонення посадових осіб

Поновлення – рішення НБУ/суду

Керівник, його заступник

Головний бухгалтер

особа, що виконує ключові функції

- У разі наявності фактів, які свідчать про дії або бездіяльність цієї посадової особи, що призвели до порушення вимог законодавства, вимог, рішень та/або розпоряджень Національного банку
- Протягом 1 р. д. виконавчий орган приймає рішення про тимчасове відсторонення посадової особи
- З дати прийняття рішення виконавчим органом про тимчасове відсторонення посадової особи, така посадова особа не має права виконувати свої функції
- Призначення особи, яка тимчасово буде виконувати обов'язки, яка протягом усього строку повинна відповідати вимогам НБУ
- Подання звіту про усунення порушення, документів (їх копій) та/або інформації, що підтверджують усунення порушення

Вимога припинення повноважень керівника та підвищені нормативи

Вимога припинення повноважень керівника фінкомпанії, ломбарду

- Уповноважений орган забезпечує припинення протягом 2 місяців
- Обрання іншої особи на цю посаду – протягом 4 місяців
- Подання документів про усунення порушення та призначення нового керівника

Встановлення підвищених нормативів під час розрахунку резерву під очікувані кредитні збитки за кредитними операціями

- Розмір підвищеного нормативу, строк для його досягнення, строк для усунення порушення
- Подання документів, що підтверджують усунення порушення та звіт
- НБУ приймає рішення про відміну підвищених нормативів

Оновлені розміри штрафів

Загальні розміри

!
Не застосовується до штрафів за порушення прав споживачів

!
Якщо рішення про накладення штрафу протягом 1 місяця не було виконано та не оскаржено до суду, то воно набуває статусу виконавчого документу

Фінкомпанії, ломбарди	Страховики	Кредитні спілки
П. 7 ст. 48 ЗУ про фінкомпанії	П. 8 ст. 121 ЗУ про страхування	П. 7 ст. 46 ЗУ про КС
<ul style="list-style-type: none"> не більш як 0,1 відсотка суми активів станом на останню звітну дату, що передуює прийняттю рішення про застосування відповідного заходу 	<ul style="list-style-type: none"> не більше 5 відсотків розміру мінімального капіталу страховика на останню звітну дату <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-top: 10px;"> <p align="center">Штрафи</p> <ul style="list-style-type: none"> на власників істотної участі у страховику особу, яка набула або збільшила істотну участь у страховику з порушенням </div>	<ul style="list-style-type: none"> не більш як 0,1 відсотка суми активів кредитної спілки станом на останню звітну дату <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-top: 10px;"> <p align="center">Штрафи за окремі порушення – ч. 4 ст. 46 ЗУ про КС</p> <ul style="list-style-type: none"> 2 і більше видів порушень - поглинання меншого розміру штрафу більшим зменшення суми штрафу - ч. 6 ст. 46 ЗУ про КС </div>

Штрафи за окремі порушення

На страховика, страхового посередника

П. 9 ст. 121 ЗУ про страхування

75-355 мін. зп	здійснення страховиком діяльності, для якої законом України встановлені вимоги щодо одержання ліцензії та/або реєстрації, без відповідної ліцензії та/або реєстрації
0,5-15 мін. зп	подання з порушенням строків фінансової звітності, статистичних даних та звітів, інших ніж фінансова звітність, подання яких передбачено законодавством України
0,5-15 мін. зп	подання з порушенням строків, встановлених у вимогах Національного банку, інформації/документів (їх копій), письмових пояснень
5-180 мін. зп	виконання рішення НБУ про усунення порушення щодо надання фінансових послуг, застосування заходів раннього втручання з порушенням строків
5-355 мін. зп	подання недостовірних даних у разі, якщо страховик самостійно усунув порушення та подав виправлені (достовірні) відомості

Обмеження, зупинення, припинення операцій

ФК.ЛОМБАРД

Обмеження, зупинення чи припинення окремих видів фінансових, супровідних або інших послуг чи операцій або обмеження кола осіб, яким можуть надаватися такі послуги чи операції

Зупинення – тимчасова заборона

Припинення – безстрокова заборона

Можливість подати клопотання про зменшення переліку обмежень

Можливість подати клопотання про дострокову відміну обмеження/зупинення

КРЕДИТНА СПІЛКА

Обмеження, зупинення чи припинення окремих видів фінансових, посередницьких або інших послуг чи операцій або обмеження кола осіб, яким можуть надаватися такі послуги чи операції

Зупинення – тимчасова заборона

Припинення – безстрокова заборона

Можливість подати клопотання про зменшення переліку обмежень

Можливість подати клопотання про дострокову відміну обмеження/зупинення

Можливість подати клопотання про відміну припинення – 3 міс.

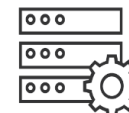
СТРАХОВИК, НФГ

Встановлення для обмежень щодо здійснення окремих видів операцій, у тому числі діяльності за окремим класом/окремими класами страхування (ризиком/ризиками в межах відповідного класу)

Здійснення визначених операцій з урахуванням обмежень

Можливість подати клопотання про зменшення переліку обмежень

Поновлення – зі спливом строку обмеження

СТРАХОВИК

Тимчасова заборона укласти нові договори страхування (перестраховання) та/або продовжувати строк дії укладених договорів страхування (перестраховання), у тому числі за окремим класом/окремими класами страхування (ризиком/ризиками в межах відповідного класу), здійснювати інші операції з активами

Тимчасова заборона вкладати/продовжувати договори, перелік заборонених дій, строк для усунення порушення/РД

Поновлення – з дня прийняття рішення НБУ

Вимога щодо припинення відокремленого підрозділу та відчуження акцій

Тимчасова заборона або вимога про припинення діяльності відокремленого підрозділу фінансової компанії, ломбарду

- тимчасова втрата права укладати договори/безстрокова втрата права укладати договори
- можливість подати клопотання про дострокову відміну тимчасової заборони
- право відновити діяльність після спливу тимчасової заборони/рішення НБУ про дострокову відміну

Вимога до фінансової компанії, ломбарду щодо відчуження часток участі в статутному капіталі або акцій дочірніх компаній, асоційованих компаній, які є членами небанківської фінансової групи, розірвання угод, на підставі яких за відсутності формального володіння здійснюється вирішальний вплив на управління та/або діяльність цих осіб

- самостійний або додатковий захід впливу до заходу впливу, передбаченого ч. 4 ст. 48 Закону про фінкомпанії
- подання підтверджуючих документів про виконання вимоги

Віднесення до категорії неплатоспроможних – СК і КС

Підстави

- Обов'язок – ч. 1 ст. 124 ЗУ про страхування, ч. 1 ст. 50 ЗУ про кредитні спілки
- Право – ч. 2 ст. 124 ЗУ про страхування, ч. 2 ст. 50 ЗУ про кредитні спілки

Анулювання

- Одночасно приймається рішення про анулювання ліцензії

Звернення до суду

- НБУ звертається до господарського суду із заявою про відкриття провадження у справі про банкрутство страховика, кредитної спілки

Не поширюється на кредитну спілку, яка веде діяльність на підставі спрощеної ліцензії

Заходи впливу за інші порушення не застосовуються
[крім штрафу за порушення прав споживачів]

Анулювання та звуження обсягу ліцензії

Фінансова компанія, ломбард

- Підстави: п. 5, 6, 9, 19, 12-14 ч. 1 ст. 50 ЗУ про фінкомпанії

Страховик

- Підстави: п. 3-5, 9-11, 13 ч. 2 ст. 123 ЗУ про страхування

Кредитна спілка

- Підстави: п. 6, 7, 11-13 ч. 1 ст. 58 ЗУ про кредитні спілки

Втрачають статус фінансової установи в день набрання чинності рішенням Національного банку про анулювання ліцензії

Оприлюднення на вебсайті

не пізніше трьох робочих днів із дня набрання чинності рішенням

Наслідки

- ч. 4 ст. 50 ЗУ про фінкомпанії
- ч. 9 ст. 123 ЗУ про страхування
- ч. 3 ст. 58 ЗУ про КС

Звуження обсягу ліцензії КС

Підстави: ч. 2 ст. 46 ЗУ про КС за умови, що такі підстави стосуються виключно відповідного(-них) виду(-ів) фінансових послуг

Оприлюднення інформації на вебсайті не пізніше трьох робочих днів із дня набрання чинності рішенням

Наслідки щодо відповідного виду послуг, зазначеного у рішенні

Інші заходи впливу

Підходи не змінилися

- Скликання засідання органів управління
- Виключення з державних реєстрів
- Заходи впливу за ЗУ про споживче кредитування

Письмова угода – СК і КС

- Може передбачати сплату грошового зобов'язання або укладатися без нього
 - Порядок укладення – без змін
 - Розміри грошового зобов'язання зменшені:
 - СК – 500 НМДГ
 - КС – 100 НМДГ

Суміщення заходів впливу

- Письмове застереження + штраф (СК, ФК, ломбард)
- Тимчасова заборона права голосу + заходи впливу, передбачені ч. 4 ст. 48 ЗУ про фінкомпанії (ФК, ломбард)

Заходи впливу до НФГ

Установлення лімітів та обмежень щодо здійснення окремих видів операцій та/або діяльності

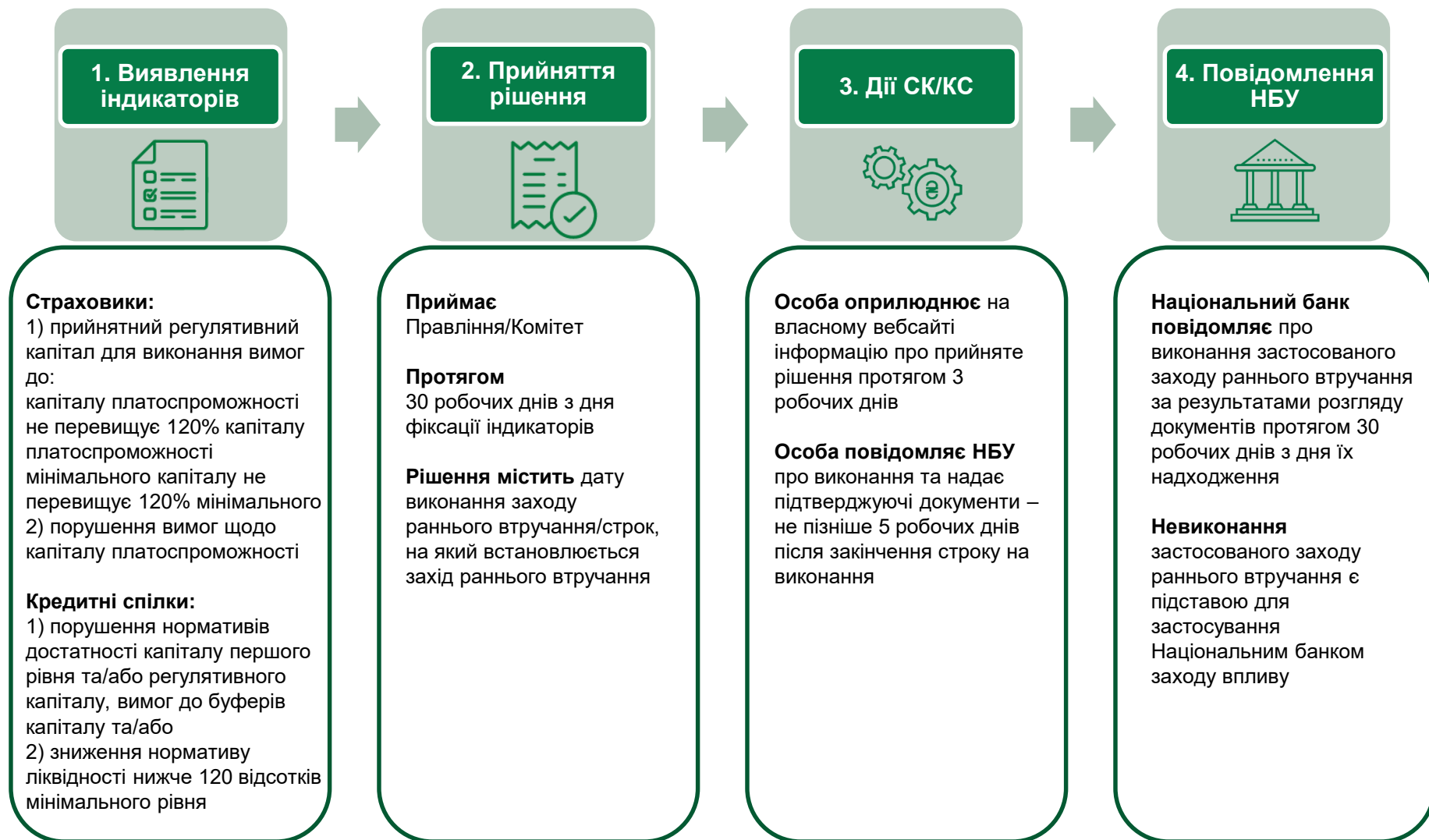
- самостійний або додатковий захід впливу до заходу впливу, передбаченого ч. 4 ст. 48 Закону про фінкомпанії
- НБУ повідомляє відповідальну особу, відповідальна особа повідомляє контролера та учасників
- укладання договорів з врахуванням лімітів та обмежень

Заборона проведення операцій між фінансовою компанією, ломбардом та іншими учасниками небанківської фінансової групи

- самостійний або додатковий захід впливу до заходу впливу, передбаченого ч. 4 ст. 48 Закону про фінкомпанії
- НБУ повідомляє відповідальну особу, відповідальна особа повідомляє контролера та учасників
- неможливість здійснювати заборонені операції

Розділ VIII. Застосування заходів раннього втручання

Заходи раннього втручання не застосовуються до кредитних спілок зі спрощеною ліцензією

Розділ ІХ. Застосування заходів реагування

1. Виявлення підстав

За результатами оцінювання страховика, кредитної спілки, проведеного під час здійснення нагляду

З урахуванням оцінювання бізнес-моделі, ризиків, притаманних їх діяльності, якості корпоративного управління та систем управління ризиками

2. Рішення

Приймає Правління/Комітет з питань нагляду

Рішення містить строк виконання вимоги або строк, на який встановлюються підвищені нормативи або строк, на який встановлюється заборона повернення пайових внесків

3. Дії СК/КС

Особа оприлюднює на власному вебсайті інформацію про прийняте рішення протягом 3 робочих днів

Особа повідомляє НБУ про виконання та надає підтверджуючі документи – не пізніше 5 робочих днів після закінчення строку на виконання

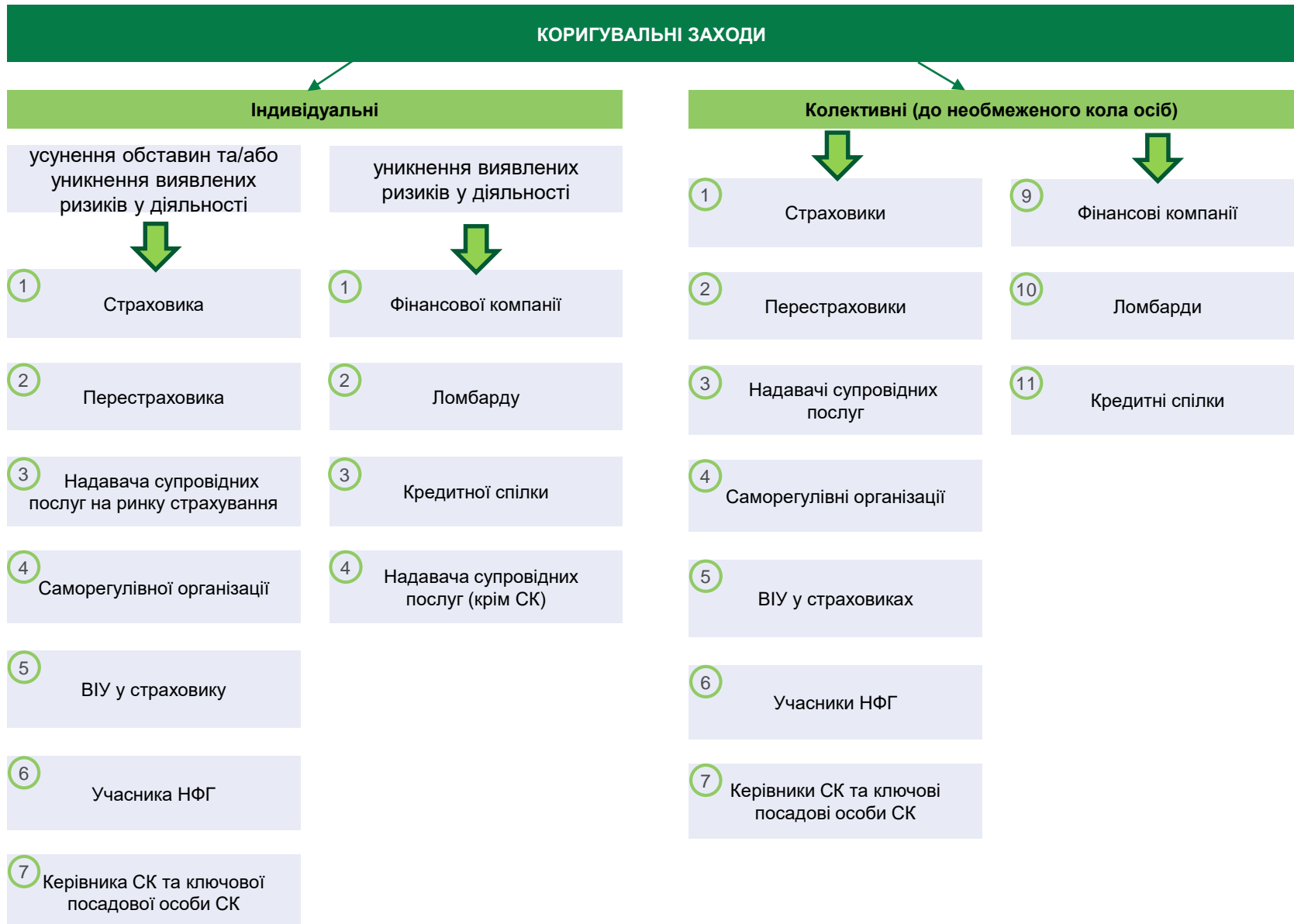
Невиконання страховиком, кредитною спілкою застосованого заходу реагування є підставою для застосування Національним банком до нього/неї заходу впливу

4. Дії НБУ

Національний банк повідомляє про виконання застосованого заходу реагування за результатами розгляду документів протягом 30 робочих днів з дня їх надходження

Розділ X. Застосування коригувальних заходів

Індивідуальні коригувальні заходи

1

1. Підстави

- виявлення потенційних ризиків, які можуть призвести до порушення вимог законодавства України
- обставин і ризиків, що негативно впливають або можуть негативно вплинути на фінансовий стан фінансової компанії, ломбарду, страховика, кредитної спілки
- ознак, що свідчать про загрозу функціонуванню кредитної спілки, страховика
- недоліків у діяльності фінансової компанії, ломбарду

2

2. Рішення

Приймається Комітетом з питань нагляду протягом 30 робочих днів з дня фіксації

Рішення містить

- відомості про особу, підстави,
- рекомендації,
- строк виконання
- та застереження (СК і КС) про те, що невиконання коригувального заходу є підставою для віднесення до більш ризикової категорії

3

3. Дії особи

СК і КС повідомляють НБУ про виконання та надає підтверджуючі документи – не пізніше 5 робочих днів після закінчення строку на виконання

Інші особи також мають право повідомити НБУ про виконання рекомендацій

Рішення про застосування коригувального заходу є рекомендаційним

Коригувальні заходи до необмеженого кола осіб

Рішення про застосування коригувального заходу є рекомендаційним

Розділу XI. Оприлюднення інформації та повідомлення про застосовані заходи

Оприлюднення

протягом 3 робочих днів із дня прийняття рішення оприлюднення інформації про прийняте рішення на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку

Повідомлення

протягом 3 робочих днів із дня прийняття рішення повідомляє про прийняте рішення шляхом надсилання рішення у:

- формі електронного документа – на електронну адресу разом із супровідним листом;
- паперовій формі– на поштову адресу рекомендованим листом разом із супровідним листом

Особа вважається належним чином повідомлена про прийняте рішення за умови виконання Національним банком відповідних дій щодо оприлюднення та повідомлення

Не застосовується до анулювання ліцензії на здійснення діяльності із страхування, здійснення діяльності кредитної спілки та коригувального заходу до необмеженого кола осіб

Розділ XI. Оприлюднення інформації та повідомлення про анулювання ліцензії СК та КС

Оприлюднення

не пізніше дня, наступного за днем прийняття рішення оприлюднює повний текст рішення з обґрунтуванням його прийняття на сторінці свого офіційного Інтернет-представництва з дотриманням вимог Закону України “Про захист персональних даних”

Повідомлення

не пізніше дня, наступного за днем прийняття рішення повідомляє про прийняте рішення шляхом надсилання рішення у:

- формі електронного документа – на електронну адресу разом із супровідним листом;
- паперовій формі – на поштову адресу рекомендованим листом разом із супровідним
- листом

Опублікування

не пізніше дня, наступного за днем прийняття рішення НБУ надає для опублікування в газеті “Голос України” або “Урядовий кур’єр” інформацію про оприлюднення повного тексту рішення

Страховик, кредитна спілка, рада страховика/кредитної спілки, страхувальники, члени кредитної спілки та інші кредитори і контрагенти страховика/кредитної спілки та вигодонабувачі за договорами страхування з дня оприлюднення повного тексту рішення на сторінках офіційного Інтернет-представництва Національного банку вважаються повідомленими про прийняте рішення

Розділ XI. Участь у розгляді питання про застосування заходів та подання документів

НБУ **запрошує** особу, щодо якої має бути прийнято рішення/її керівника (голову правління кредитної спілки)/голову колегіального органу/відповідальної особи небанківської фінансової групи для участі в засіданні Правління/Комітету з метою надання пояснень/заперечень стосовно встановлених Національним банком фактів

Особисто/дистанційно

Участь представника

Запрошення не пізніше 5 р. д.
до засідання

Ненадання інформації щодо участі, відсутність ідентифікаційних документів – не є підставою для відкладення засідання

Документи подаються одним із таких способів:

- у формі електронного документа з накладенням КЕП через веб портал Національного банку, розміщений на веб сторінці <https://portal.bank.gov.ua>;
- у формі електронного документа з накладенням КЕП електронним повідомленням на офіційну електронну поштову скриньку Національного банку: nbu@bank.gov.ua.
- у паперовій формі з одночасним обов'язковим поданням електронних копій цих документів без накладення КЕП на цифрових носіях інформації (USB-флешнакопичувачах)

Національний банк **залишає документи без розгляду**, якщо такі документи/їх копії оформлені з порушенням вимог цього Положення або отримані Національним банком після прийняття відповідного рішення.

У разі неможливості дотримання визначених у цьому Положенні вимог щодо оформлення документів (їх копій) або строків їх подання з незалежних від особи причин, така особа подає до Національного банку відповідні обґрунтовані пояснення.

Національний банк має право розглянути документи (їх копії), оформлені без дотримання визначених у цьому Положенні вимог або подані після закінчення строку для їх подання (у разі визначення такого строку), якщо визнає пояснення заявника обґрунтованими

Зауваження та пропозиції

Публічне обговорення триває до **01 листопада 2023 року**

Пропозиції та зауваження необхідно направляти
на адресу електронної пошти:
NBFI.regulations@bank.gov.ua

**II. Проєкт постанови Правління
Національного банку України
“Про затвердження Положення про порядок
призначення, здійснення та припинення
тимчасової адміністрації страховика,
кредитної спілки”**

Запровадження тимчасової адміністрації

Національний банк

Призначає тимчасову адміністрацію у

Страховику

щодо якого Національним банком прийнято рішення про звернення до суду із заявою про відкриття ліквідаційної процедури страховика

+

у разі прийняття рішення про застосування до страховика заходу впливу у вигляді анулювання ліцензії такому страховику з підстав, визначених п. 2-13, 15 ч. 2 ст. 123 ЗУ про страхування

+

у якого, на момент прийняття рішення про анулювання ліцензії, наявні зобов'язання за договорами страхування (перестраховання, співстраховання)

Має право призначити тимчасову адміністрацію у

Кредитній спілці

щодо якої прийнято рішення про анулювання ліцензії з підстав, передбачених п. 5 – 14 ч. 1 ст. 58 ЗУ про кредитні спілки

+

у якої, на момент прийняття такого рішення про анулювання ліцензії, наявні зобов'язання за договорами про надання фінансових послуг

+

щодо якої прийнято рішення про анулювання ліцензії у зв'язку з визнанням кредитної спілки неплатоспроможною (незалежно від наявності зобов'язань)

Факт відсутності або наявності зобов'язань за договорами про надання фінансових послуг/страхування встановлюється НБУ при прийнятті рішення про застосування заходу впливу у вигляді анулювання ліцензії на підставі поданої звітності за останній звітний період, а також інформації на письмову вимогу НБУ у поточному звітному періоді

Процедура запровадження тимчасової адміністрації

Основним завданням тимчасової адміністрації є вчинення дій в межах наданих законодавством та установчими документами страховика, кредитної спілки повноважень, спрямованих на:

- організацію збереження активів страховика, кредитної спілки
- документів, інформації, систем обліку та реєстрації, баз даних,
- а також виконання інших завдань, визначених рішенням про призначення тимчасової адміністрації.

Повноваження та права тимчасового адміністратора

Тимчасовий адміністратор в межах повноважень:

- звітує Національному банку про результати ТА
- розкриває інформацію про фінстан СК, КС
- забезпечує нерозголошення конфіденційної інформації
- надає державному реєстратору відомості по СК, КС
- вживає заходів щодо недопущення будь-якої можливості виникнення конфлікту інтересів
- надсилає до правоохоронних органів повідомлення про факти порушень
- здійснює заходи щодо захисту майна
- аналізує фінансово-господарський стан, інвестиційну та іншу діяльність
- проводить інвентаризацію активів і пасивів

Тимчасовий адміністратор має право:

- подавати позови/звертатися із заявами до суду
- залучати до роботи на підставі цивільно-правових договорів інших осіб
- здійснювати постійний контроль за проведенням операцій
- запитувати й отримувати документи або їх копії від ЮО, ФОП, ОДВ, ОМС, ФО та отримувати інформацію з державних реєстрів
- подавати до НБУ заяву про дострокове припинення своїх повноважень та звертатися до НБУ за консультацією
- отримувати від СК, КС інформацію та доступ до документів, необхідних для ТА
- отримувати винагороду за здійснення функцій ТА (крім службовця НБУ)

Інші важливі питання, пов'язані зі здійсненням ТА

Відповідальність

Невиконання або неналежне виконання тимчасовим адміністратором своїх повноважень:

- (1) є підставою для припинення виконання ним повноважень (обов'язків)
- (2) є підставою для анулювання сертифіката на право здійснення тимчасової адміністрації НФУ
- (3) може бути підставою для притягнення до відповідальності згідно із законом

Страховання відповідальності

Укладаються такі договори страхування:

- (1) відповідальності перед третіми особами за шкоду, заподіяну внаслідок неумисних дій або помилки під час здійснення повноважень тимчасового адміністратора
- (2) від нещасних випадків, що сталися під час здійснення повноважень тимчасового адміністратора

Підзвітність та підконтрольність

Тимчасовий адміністратор підзвітний та підконтрольний НБУ в межах його повноважень

НБУ може вимагати подання позачергових звітів або іншої інформації про діяльність тимчасової адміністрації

Тимчасовий адміністратор подає звіт до НБУ протягом 15 календарних днів після припинення тимчасової адміністрації

Конфлікт інтересів

Особа, яка може бути призначеною тимчасовим адміністратором зобов'язана подати декларацію про наявність/відсутність конфлікту інтересів

Національний банк зобов'язаний переконатися у відсутності конфлікту інтересів у особи, яка призначається тимчасовим адміністратором до її призначення

Національний банк зобов'язаний негайно відсторонити тимчасового адміністратора у разі виявлення конфлікту інтересів та призначити нового тимчасового адміністратора

Припинення тимчасової адміністрації

Національний банк має право достроково припинити повноваження тимчасового адміністратора в будь-який час протягом строку, на який його призначено, і призначити нового тимчасового адміністратора

Тимчасова адміністрація припиняється з дня призначення господарським судом ліквідатора

Тимчасовий адміністратор забезпечує передання бухгалтерської та іншої документації, доступів, печаток і штампів, матеріальних та інших цінностей ліквідатору протягом 15 робочих днів із дня призначення господарським судом ліквідатора

Зауваження та пропозиції

Публічне обговорення триває до **06 листопада 2023 року**

Пропозиції та зауваження необхідно направляти
на адресу електронної пошти:
NBFI.regulations@bank.gov.ua

Дякую за увагу!

**Національний
банк України**

[Web](#) • [Facebook](#) • [Twitter](#) • [Flickr](#) • [Youtube](#) • [Instagram](#)